

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 483/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2018 predbežne prerokoval návrh [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Zoltán Sťahula, s. r. o., Dunajská 6, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Simona Matúšková, PhD., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/29/18/K z 19. júna 2018 vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov a takto

r o z h o d o l :

Návrh [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený a rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/29/18/K z 19. júna 2018 p o t v r d z u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 17. augusta 2018 doručený a 20. augusta 2018 doplnený návrh [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), ktorým sa domáha preskúmania rozhodnutia Výboru Národnej rady

Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej aj „výbor“ alebo „odporca“) č. VP/29/18/K z 19. júna 2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) vydaného v konaní podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon“).

2. Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplynulo, že výbor napadnutým rozhodnutím uložil navrhovateľovi ako (bývalému) členovi dozornej rady štátneho podniku [REDAKOVANÉ] (ďalej len „štátny podnik“), pokutu v sume 2 862 € podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona z dôvodu, že „nepodal oznámenie podľa čl. 8 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. v lehote stanovenej v tomto článku“, čím porušil povinnosť ustanovenú v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, pretože „funkčné obdobie verejnému funkcionárovi uplynulo 28.2.2017, oznámenie mal podať do 30.3.2018, oznámenie podal 1.6.2018“.

3. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia výbor uviedol:

«Verejný funkcionár [REDAKOVANÉ], člen dozornej rady [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nepodal oznámenie do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie (verejná funkcia bola ukončená uplynutím funkčného obdobia 28.2.2017, oznámenie mal podať do 30.3.2018, oznámenie podal 1.6.2018).

Keďže povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona majú tí verejní funkcionári, ktorí podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona „v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodli o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým alebo právnickým osobám“, výbor priebežne cestou ústredných orgánov štátnej správy, akciových spoločností so 100 % majetkovou účasťou štátu a štátnych podnikov preveruje, či verejní funkcionári, ktorí skončili výkon verejnej funkcie spĺňajú stanovené kritériá.

Predseda výboru listom zo dňa 7. februára 2018 požiadal [REDAKOVANÉ], riaditeľa [REDAKOVANÉ] o oznámenie, či [REDAKOVANÉ], člen dozornej rady [REDAKOVANÉ] spĺňa uvedené kritériá. Listom riaditeľa [REDAKOVANÉ] zo dňa 15. februára 2018 bolo výboru oznámené, že [REDAKOVANÉ], člen dozornej rady [REDAKOVANÉ] spĺňa kritériá a plní obmedzenia uvedené v čl. 8 ústavného zákona.

Výbor sa s predmetnou skutočnosťou oboznámil dňa 15. mája 2018 pri rokovaní Prehľadu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií o došlých oznámeniach funkcií, zamestnaní, činnosti a majetkových pomeroch verejných funkcionárov k 31.3.2018 za rok 2017 a za február - máj 2018 a uznesením č. 236 z 15. mája 2018 začal voči menovanému verejnému funkcionárovi konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona. Súčasne podľa čl. 9 ods. 4 tohto ústavného zákona ho výbor požiadal o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu.

Dotknutý verejný funkcionár sa k uzneseniu o začatí konania vyjadril listom zo dňa 30. mája 2018, v ktorom uviedol, že v súlade s ustanoveniami § 19a a § 20 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov bol vtedajším ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky Tomášom Druckerom s účinnosťou od 1. augusta 2017 vymenovaný do funkcie člena dozornej rady [REDAKOVANÉ]. Dňa 25. augusta 2017 predložil výboru oznámenie a rovnako predmetné oznámenie predložil aj k 31.3.2018. Vzhľadom na skutočnosť, že si splnil povinnosti v súlade s čl. 7 ods. 1 ústavného zákona povinnosť v zmysle čl. 8 ods. 5 ústavného zákona opomenul. V závere vyjadrenia sa za tento nedostatok ospravedlnil a oznámenie predložil dodatočne.

Výbor sa pri hodnotení dôkazov, ako aj vyjadrenia verejného funkcionára zaoberal predovšetkým dvomi skutočnosťami, a to najmä otázkou, či sa na [REDAKOVANÉ], člena dozornej rady [REDAKOVANÉ], š. p. vzťahuje povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona napriek skutočnosti, že do tej istej verejnej funkcie bol opätovne vymenovaný 1. augusta 2017.

Druhou skutočnosťou, ktorú výbor musel vyhodnotiť bol postup, ako zisťoval okolnosti, podľa ktorých mal verejný funkcionár povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

Výbor sa pri posudzovaní týchto skutočností venoval aj doterajšej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) pri rozhodovaní podobných prípadov, a to najmä uzneseniami ústavného súdu III. ÚS 484/2013 a II. ÚS 117/2014.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že rok po skončení verejnej funkcie by sa menovaný verejný funkcionár nemal považovať za verejného funkcionára výbor konštatoval, že v zmysle judikatúry v tejto oblasti ústavný súd vo svojich uzneseniach II. ÚS 117/2014 a II. ÚS 205/2014 upozorňuje na skutočnosť, že čl. 3 ods. 1 ústavného zákona nie je možné použiť na plnenie povinnosti verejného funkcionára podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Takýmto záverom by bol totiž popretý účel týchto ustanovení o postzamestnaneckých oznámeniach, a nebolo by možné nikdy preveriť plnenie všetkých povinností verejných funkcionárov, ktoré im z ústavného zákona vyplývajú. Práve oznámenie podľa čl. 8 ústavného zákona je konštituované tak, že verejný funkcionár je naopak povinný po uplynutí jedného roka do 30 dní podať oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie, a takáto povinnosť je základom pre preukázanie toho, že neporušil obmedzenia v ústavnom zákone.

V zmysle uznesenia ústavného súdu II. ÚS 117/2014 „... účelom úpravy povinnosti podať oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona je preverenie dodržiavania ustanovení ústavného zákona vzťahujúcich sa na obdobie jedného roka po skončení výkonu verejnej funkcie a len na vybraných verejných funkcionároch. Už na základe uvedeného je možné konštatovať, že prijatím záveru o súčasnej neaplikovateľnosti čl. 7 ods. 1 a čl. 8 ods. 5 ústavného zákona by bol popretý účel týchto ustanovení a nebolo by preverené plnenie všetkých povinností verejného funkcionára vyplývajúcich mu z ústavného zákona.“

Na tomto základe a v zmysle listu riaditeľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo dňa 15. februára 2018 výbor nemal pochybnosti o skutočnosti, či sa na verejného funkcionára [REDAKOVANÉ], člena dozornej rady [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] počas obdobia od 1.3.2017 do 31.7.2017, kedy aktívne verejnú funkciu nevykonával, vzťahovali povinnosti podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, a preto musel konštatovať, že nesplnením svojej povinnosti porušil ustanovenia ústavného zákona...

Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že vyjadrenie verejného funkcionára, ako aj príslušné listinné dôkazy, rovnako aj rozhodovacia prax ústavného súdu

podľa vyššie uvedených rozhodnutí neumožňuje verejného funkcionára zbaviť zodpovednosti za porušenie ústavného zákona. Z tohto dôvodu prijal uznesenie, ktorým sa menovanému [REDAKČIA], členovi dozornej rady [REDAKČIA] [REDAKČIA] ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona vo výške trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 19. júna 2018 schválené uznesením č. 271.

Podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie.

Listom [REDAKČIA], referentky [REDAKČIA] [REDAKČIA] zo dňa 27.6.2018 bolo výboru oznámené, že ročný príjem v roku 2017 [REDAKČIA], člena dozornej rady [REDAKČIA] [REDAKČIA] bol vo výške 2 080 EUR. Z uvedeného vyplýva, že jedna dvanástina ročného príjmu verejného funkcionára za rok 2017 bola vo výške 233,33 EUR.

Podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Podľa listu ministra práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 12131/2018-M_OPV zo dňa 9. apríla 2018, priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky v roku 2017 predstavovala 954 EUR mesačne. Z tohto dôvodu bola výška pokuty uvedená vo výrokovej časti rozhodnutia určená v uvedenej sume.»

4. Navrhovateľ v snahe dosiahnuť zrušenie napadnutého rozhodnutia výboru argumentuje, že «výbor pred začatím konania požiadal dňa 07. februára 2018 riaditeľa [REDAKČIA] aby mu oznámil, či

verejný funkcionár ako člen dozornej rady spĺňa kritériá ustanovené v čl. 8 ústavného zákona.

Riaditeľ štátneho podniku v oznámení listom zo dňa 15. februára 2018 uviedol, že „verejný funkcionár ako člen dozornej rady spĺňa kritériá a plní obmedzenia uvedené v čl. 8 ústavného zákona“. Ak by sme aj vychádzali z právneho názoru výboru, že na verejného funkcionára ako člena dozornej rady štátneho podniku sa vzťahujú obmedzenia podľa čl. 8 ústavného zákona, tak spĺňanie ustanovených obmedzení bolo výboru listom riaditeľa oznámené už vo februári 2018, aj keď lehota na podanie oznámenia verejným funkcionárom podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona ešte neuplynula. Účel ústavného zákona upravený v čl. 1 písm. a) a b) ústavného zákona bol týmto právnym úkonom naplnený, a teda trvanie na oznámení verejného funkcionára podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona je formalistickým vykonávaním ústavného zákona, pretože výbor by sa neoboznámil so žiadnymi novými skutočnosťami ako tými, ktoré mu oznámil riaditeľ štátneho podniku. Opomenutie verejného funkcionára podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona teda nemá žiaden právny význam, keďže výbor už o relevantných skutočnostiach vedel. Účelom ustanovenia čl. 8 ústavného zákona o postzamestnaneckých oznámeniach je preveriť plnenie všetkých povinností verejných funkcionárov, ktoré im z ústavného zákona vyplývajú. S poukázaním na uvedené skutočnosti je možné vyvodiť záver, že výbor mal vedomosť o skutočnostiach upravených v čl. 8 ústavného zákona, a tieto aj začal preverovať. Je preto na mieste sa domnievať, že požiadavka výboru formálne splniť povinnosť ustanovenú v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona verejným funkcionárom má znaky šikanózneho výkonu práva a následné uloženie pokuty je neprímeraným trestom.»

Ďalej navrhovateľ poukazuje na to, že ako verejný funkcionár «bol členom dozornej rady štátneho podniku, ktorej pôsobnosť ustanovuje § 21 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení zákona č. 547/2002 Z. z. (ďalej len „zákon o štátnom podniku“). Podľa tohto ustanovenia dozorná rada štátneho podniku rozhoduje ako kolektívny orgán a podľa § 21 ods. 2 zákona o štátnom podniku „Na prijatie uznesenia rady je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov rady.“ Zákon o štátnom podniku neustanovuje žiadne iné rozhodovacie oprávnenie pre jednotlivých členov dozornej rady, ani pre jej predsedu. Mutatis mutandis, člen dozornej rady nemá žiadne oprávnenie samostatne rozhodnúť, a teda nemôže byť splnená materiálna podmienka vyžadovaná v čl. 8 ods. 1

ústavného zákona. Je nepochybné, že obmedzenia a povinnosti ustanovené v článku 8 ústavného zákona sa nevzťahujú nielen na tých verejných funkcionárov, ktorí nie sú taxatívne uvedení v ústavnom zákone, ale ani na tých, ktorí nevykonávajú činnosť uvedenú v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona. V konkrétnom prípade je takáto činnosť vylúčená osobitným zákonom, ktorým je zákon o štátnom podniku. Postavenie a oprávnenia členov dozornej rady ako kontrolného orgánu štátneho podniku sú exaktne ustanovené v § 20 ods. 6 v spojení s § 21 ods. 1 zákona o štátnom podniku. Činnosť upravenú v čl. 8 ods. 1 a 2 dozorná rada konkrétneho štátneho podniku vôbec nevykonáva, a teda nemôže ju vykonávať ani jej člen.

Podľa logického výkladu verejný funkcionár ako člen dozornej rady tohto štátneho podniku nemôže spĺňať ani podmienku ustanovenú v čl. 8 ods. 2 ústavného zákona, navyše viazanú na hlasovanie samotného člena dozornej rady pri prijímaní jej konkrétneho rozhodnutia. S tým súvisí práve jeho osobná (subjektívna) zodpovednosť za takéto protiprávne porušenie povinnosti alebo obmedzenia. Výbor musí v konaní skúmať a preukázať subjektívnu zodpovednosť člena dozornej rady za svoje zavinené protiprávne konanie. Člen dozornej rady tohto štátneho podniku má osobitné postavenie verejného funkcionára a výbor musí skúmať a preukázať, že ako člen kolektívneho orgánu dal „súhlas, ktorý bol nevyhnutnou podmienkou na vydanie rozhodnutia“ podľa čl. 8 ods. 1. V čl. 8 ods. 2 ústavný zákon výslovne ustanovuje, že iba ten verejný funkcionár má obmedzenia upravené v čl. 8 ods. 1, ak osobne participuje na činnostiach v ňom upravených...

Je nepochybné, že štátny podnik ako taký nevykonáva činnosti ustanovené v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona, ktoré sú materiálnymi podmienkami pre obmedzenia verejných funkcionárov po skončení výkonu verejnej funkcie. Neskúmanie splnenia hmotnoprávných podmienok z materiálnej stránky upravených v čl. 8 ods. 1 a 2 ústavného zákona je procesnou vadou v konaní výboru podľa čl. 9 ústavného zákona. Výbor v tomto prípade dostatočne nepreveril personálnu pôsobnosť čl. 8 ods. 1 a 2 na verejného funkcionára ako člena dozornej rady tohto štátneho podniku. Potrebné podklady výbor pri svojom rozhodovaní vôbec nemal k dispozícii a rozhodol bez toho, aby si tieto skutočnosti preveril na základe zákona o štátnom podniku a zriadovacej listiny štátneho podniku. Výbor uplatnil čl. 8 ods. 1 ústavného zákona na tohto verejného funkcionára len mechanicky, keď ho

považoval bez ďalšieho za jedného z verejných funkcionárov taxatívne v ňom uvedených. Rovnaký prístup uplatnil pri aplikácii čl. 8 ods. 2 ústavného zákona.»

Na základe uvedeného navrhovateľ vyjadruje presvedčenie: „Ak sa teda na verejného funkcionára ako člena dozornej rady štátneho podniku nevzťahujú obmedzenia a povinnosti uložené v čl. 8 ústavného zákona, nemožno konštatovať, že porušil obmedzenia a povinnosti v ňom ustanovené.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že splňanie hmotnoprávných podmienok ustanovených v čl. 8 ods. 1 a 2 ústavného zákona výbor v konaní skúmal nedostatočne, resp. ich neskúmal vôbec a ani ich v odôvodnení rozhodnutia nevyhodnotil.

Vychádzajúc z uvedeného nie je možné od verejného funkcionára ako člena dozornej rady štátneho podniku vyžadovať splnenie povinnosti podľa čl. 8 ods. 5, pretože ju s poukázaním na personálnu pôsobnosť čl. 8 ods. 1 a 2 ústavného zákona nemožno od neho vyžadovať.

Z uvedených skutočností vyplýva, že nie je právny základ pre použitie ustanovenia čl. 9 ods. 6 ústavného zákona a nadväzne na uloženie pokuty podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona.“

Napokon navrhovateľ namieta nedostatky v konaní výboru pri ukladaní pokuty, pričom tvrdí: „Článok 1 písm. c) ústavného zákona upravuje uloženie sankcií verejnému funkcionárovi za nesplnenie povinností alebo obmedzení ako možnosť, čo nie je v rozpore s čl. 9 ods. 6 a 10 ústavného zákona. Odsek 6 v čl. 9 upravuje formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia výboru a ustanovuje, že ak výbor ukladá pokutu, uvedie to v rozhodnutí. Odsek 10 upravuje spôsoby vypočítavania pokuty. Z týchto ustanovení nie je možné vyvodiť, že výbor musí pokutu aj uložiť.

Z odôvodnenia rozhodnutia výboru navyiac vyplýva, že výbor neposudzoval možnosť pokutu neuložiť, ak verejný funkcionár splnil všetky povinnosti po opätovnom vzniku funkcie člena dozornej rady štátneho podniku. Z oznámenia podaného podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je zrejmé, že verejný funkcionár oznámil výboru vzťahy, ktoré upravuje aj čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Keďže ústavný zákon neustanovuje expressis verbis, že sankciu nemožno odpustiť, a contrario je potrebné prijať právny názor, že ju odpustiť možno.“

V závere návrhu poukazuje navrhovateľ tiež na to, že „vo výroku rozhodnutia výboru je nesprávne uvedený dátum 30. marca 2018, do kedy mal podľa právneho názoru výboru

podat' oznámenie v dôsledku skončenia výkonu verejnej funkcie. Verejnú funkciu prestal vykonávať dňa 28. februára 2017, lehota na podanie oznámenia je 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie, ktorá začala plynúť dňa 1. marca 2018 a skončila v danom prípade až dňa 3. apríla 2018, pretože posledný deň lehoty pripadol na deň pracovného pokoja (Veľký piatok). Podľa I. ÚS 93/07-32 má táto lehota procesný charakter a posledným dňom lehoty sa stal najbližší nasledujúci pracovný deň, teda utorok 3. apríla 2018. Výbor teda vo výroku rozhodnutia nepravdivo uviedol posledný deň lehoty na podanie oznámenia podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.“

5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie výboru zrušil.

II.

6. Predmetom tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku, je preskúmanie napadnutého rozhodnutia výboru podľa dvanásteho oddielu druhej hlavy tretej časti zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) označeného ako „Konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov“.

7. Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona.

8. Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1.

9. Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

10. Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

11. Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

12. Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

13. Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zc) v spojení s čl. 3 ods. 1 ústavného zákona je verejným funkcionárom aj člen dozornej rady štátneho podniku.

14. Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

15. Podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona sa verejnému funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), q), t) až zk), ktorý v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych

právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám, počas jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie zakazuje

a) byť zamestnaný v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnoprávnom vzťahu u tých osôb, ak je jeho mesačná odmena v tomto zamestnaní vyššia ako 10-násobok minimálnej mzdy,

b) byť členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu tých osôb, ...

16. Podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona verejný funkcionár podľa odseku 1 je povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať určenému výboru písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie skutočnosti vymenované v písm. a) až d).

17. Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona začne výbor konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

18. Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

19. Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia

výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

20. V zmysle uznesenia ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 1/2007 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona o ústavnom súde o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu na konanie o návrhoch vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona sa vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

21. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

III.

22. Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach (II. ÚS 185/2014, II. ÚS 188/2014, II. ÚS 878/2014) týkajúcich sa konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov zdôraznil, že zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať

zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona.

23. Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním *sui generis* upraveným ústavným zákonom (konkrétne čl. 9 a nasl. ústavného zákona), v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona.

24. Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je v právomoci ústavného súdu preskúmať, či konanie navrhovateľa ako verejného funkcionára bolo alebo nebolo v rozpore s ustanoveniami ústavného zákona, t. j. či povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z ústavného zákona porušil alebo neporušil, a teda či je z tohto hľadiska rozhodnutie orgánu konajúceho vo veci ochrany verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (výboru) z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné.

25. Navrhovateľ uviedol viacero námietok proti napadnutému rozhodnutiu výboru, preto sa bolo potrebné nimi zaoberať.

25.1 Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že odporca mal na základe listu riaditeľa štátneho podniku z 15. februára 2018 vedomosť, že sa na navrhovateľa ako člena dozornej rady štátneho podniku vzťahujú obmedzenia podľa čl. 8 ústavného zákona, aj keď lehota na podanie oznámenia verejným funkcionárom podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona ešte neuplynula. Podľa presvedčenia navrhovateľa bol teda účel ústavného zákona týmto právnym úkonom naplnený.

Ako aj sám navrhovateľ uvádza, účelom čl. 8 ústavného zákona o oznámeniach po skončení výkonu verejnej funkcie je preveriť plnenie všetkých povinností verejných funkcionárov, ktoré im z ústavného zákona vyplývajú. Splnenie týchto povinností je však

preverené a čl. 8 ústavného zákona naplnený až podaním oznámenia verejného funkcionára podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona v tam stanovenej lehote.

Podľa ústavného súdu je na tomto mieste potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, čo napokon uviedol aj odporca v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že výbor sa s obsahom listu riaditeľa štátneho podniku oboznámil až 15. mája 2018 pri svojom rokovaní, keď na základe toho *začal proti navrhovateľovi konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona.*

Na základe uvedeného je táto námietka navrhovateľa neprijateľná.

25.2 Navrhovateľ namietal predovšetkým tú skutočnosť, že ako verejný funkcionár podľa čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona v období dvoch rokov pred skončením svojej funkcie nerozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo o odpustení povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám a poukazujúc na čl. 8 ods. 1 ústavného zákona tvrdil, že *sa na neho nevzťahujú uvedené obmedzenia, a teda že nebol ani povinný podať písomné oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.*

K tejto námietke navrhovateľa ústavný súd uvádza, že odporca túto skutočnosť v predmetnej veci náležite skúmal a zisťoval, keď predseda výboru listom zo 7. februára 2018 požiadal riaditeľa štátneho podniku o oznámenie, či navrhovateľ ako (bývalý) člen dozornej rady štátneho podniku splňa uvedené kritériá. Na základe tvrdenia riaditeľa štátneho podniku v jeho liste z 15. februára 2018 mal odporca túto skutočnosť preverenú a považoval ju za preukázanú.

Ústavný súd hodnotí, že odporca v odôvodnení napadnutého rozhodnutia reagoval na tento argument navrhovateľa. Odporca vyčerpávajúco opísal, ako a v akom rozsahu zistil skutkový stav v rozhodovanej veci, pričom podľa ústavného súdu skutkový stav bol odporcom zistený v dostatočnom rozsahu. Zároveň odporca riadne odôvodnil svoje rozhodnutie, a teda konkretizoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dôkazy, ktoré vykonal, i zdroje týchto dôkazov.

Podľa ústavného súdu je na tomto mieste potrebné poukázať aj na skutočnosť, že navrhovateľ túto námietku v priebehu konania pred výborom vôbec neuplatnil. Po doručení

uznesenia výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu č. 236 z 15. mája 2018 a žiadosti o stanovisko na účely konania podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona sa navrhovateľ listom z 30. mája 2018 vyjadril, že „povinnosť v zmysle čl. 8 ods. 5 ústavného zákona opomenul.“. V závere vyjadrenia sa za tento nedostatok ospravedlnil a oznámenie predložil dodatočne, avšak po lehote stanovenej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd zhodnotil napadnuté rozhodnutie výboru v tomto ohľade ako vecne správne a námietku navrhovateľa nezohľadnil ako akceptovateľnú a prijateľnú.

25.3 Ďalšiu námietku vzniesol navrhovateľ proti konaniu výboru pri ukladaní pokuty a tvrdil, že výbor v *konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov* nemusí pokutu aj uložiť.

S právnym názorom navrhovateľa, že je možné odpustiť uloženie sankcie za nesplnenie povinnosti stanovenej ústavným zákonom, sa ústavný súd nestotožnil.

Podľa názoru ústavného súdu z dikcie čl. 9 ods. 6 ústavného zákona jednoznačne a nepochybne vyplýva, že súčasťou rozhodnutia je aj uloženie povinnosti zaplatiť pokutu podľa čl. 10 ústavného zákona.

Vzhľadom na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, výbor nemohol v posudzovanom prípade postupovať inak a sankciu neuložiť.

25.4 V závere návrhu poukázal navrhovateľ tiež na to, že vo výroku rozhodnutia výboru je nesprávne uvedený dátum 30. marec 2018 a že posledným dňom lehoty na podanie oznámenia bol 3. apríl 2018 (utorok), keďže 30. marca 2018 bol deň pracovného pokoja.

K tejto námietke ústavný súd konštatuje, že ústavnoprávne ide o argument irelevantný, keďže nebolo sporným, že navrhovateľ si oznamovaciu povinnosť v zmysle čl. 8 ods. 5 ústavného zákona splnil po uvedenej lehote, keď oznámenie výboru podal 1. júna 2018.

26. Ústavný súd konštatuje, že sa nestotožnil s argumentáciou navrhovateľa a napadnuté rozhodnutie výboru nepovažuje za svojvoľné. Naopak, ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia konštatuje, že považuje za preukázané, že navrhovateľ si nesplnil svoju povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona v stanovenej zákonnej lehote.

27. Ústavný súd dospel k záveru, že zjavná neopodstatnenosť posudzovaného návrhu vyplýva nepochybne z toho, že konanie navrhovateľa bolo v rozpore s povinnosťami uloženými mu ústavným zákonom, čo ústavný súd nemohol prehliadnuť, a tak návrh navrhovateľa už pri jeho predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnený a napadnuté rozhodnutie výboru podľa § 73b ods. 3 prvej vety zákona o ústavnom súde potvrdil.

28. Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu navrhovateľa po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2018